

**«КВТУ» АҚ Қолданбалы математика мектебінің деканынан
2024–2025 жж. институционалдық, бағдарламалық және бастапқы
бағдарламалық аккредиттеу нәтижелерін талдауға қатысты
ПІКІРІ**

ІQAA ұсынған аналитикалық есеп – Қазақстандағы жоғары білім беру саласындағы сыртқы сапаны бағалау жағдайының құнды әрі жүйелі зерттеуі. КВТУ АҚ Қолданбалы математика мектебінің деканы ретінде мен осы құжаттың қорытындыларының Мектебімізді дамыту үшін де, тұтастай алғанда жоғары білім беру жүйесі үшін де маңызы жоғары екенін атап өтемін.

Институционалдық және бағдарламалық көрсеткіштерді салыстыруға негізделген есеп әдіснамасы мәлімделген саясаттар мен олардың нақты іске асырылуы арасындағы алшақтықтарды анықтаудың тиімді құралы болып табылады. Сапаны қамтамасыз ету тетіктерін іске асырудың жылу картасы институционалдық шешімдер білім беру бағдарламалары деңгейінде қосымша нақтылауды және күшейтуді талап ететін салаларды көрнекі түрде көрсетеді. Бұл әсіресе математикалық бейіндегі бағдарламалар үшін өзекті, өйткені білім беру деңгейлері (бакалавриат — магистратура — докторантура) арасындағы сабақтастық құзыреттерді қалыптастыру үшін аса маңызды.

Стандарттар бойынша ескертпелердің таралуын талдау дамуға нақты нұсқаулықтар ұсынады. «Профессор-оқытушылар құрамы» стандарты басым бағыт ретінде орынды белгіленген. Қолданбалы математика, деректер ғылымы және криптография саласындағы математикалық бағдарламаларға терең теориялық даярлығы және заманауи салалық тәжірибесі бар оқытушылар қажет. Бұл талдау профессор-оқытушылар құрамын тарту мен бағалаудың икемді тетіктерін дамыту қажеттігін растайды, оның ішінде кәсіби сертификаттауды, салалық жобаларға қатысуды және нақты деректермен жұмыс істеудегі практикалық тәжірибені ескеру қажет.

«Студенттерге бағытталған оқу, білім беру және бағалау» стандарты бойынша ескертулер қазіргі заманғы математикалық білім беру талаптарына тікелей сәйкес келеді. Құжатта соңғы жобаларды бағалау критерийлері мен қайта жаңғыртылатын есептеу эксперименттері, компьютерлік алгебра жүйелерін меңгеру және математикалық нәтижелерді ашық қорғау салаларындағы құзыреттерді дамыту арасындағы айқын айырмашылықты қамтамасыз ету қажеттігі дұрыс көрсетілген. Бұл қорытындылар оқыту және бағалау әдістерімізді жетілдірудің негізін құрайды.

Жұмыс берушілермен өзара әрекеттесуімізді талдау математикалық құзыреттердің әмбебаптығын көрсетеді: олар мұнай-газ өнеркәсібі мен биоинформатикадан қаржылық технологиялар мен кванттық есептеуге дейінгі кең ауқымды салаларда сұранысқа ие. Есеп бұл өзара іс-қимылдың үдерістік сипатын орынды көрсетіп, оны дамыту бағыттарын ұсынады. Қолданбалы математика мектебі үшін бұл түлектердің мансаптық траекторияларын талдау тетіктерін дамыту қажеттігін білдіреді, бұл нақты құзыреттерге деген сұраныс туралы өзекті деректер негізінде бағдарламалар мазмұнын жедел түзетуге мүмкіндік береді.

Бастапқы аккредиттеуден өтетін білім беру бағдарламаларын талдау ерекше құнды. Мұндай бағдарламалардың үлесі 7,5 пайыз болғанымен, бұл білім беру бағдарламалары портфелінің қалыптасқанын көрсетеді. Сонымен бірге, есеп деректер математикасы, кванттық есептеу, криптография және есептеу биологиясы салаларында жаңа мамандықтарды ашу жөніндегі шешімдер қабылдау үшін маңызды ақпараттық негіз қалыптастырады; мұндай бағыттар едәуір уақыт пен ресурсты талап етеді.

Есепте анықталған даму басымдықтары ішкі бағалауымыздағы жетілдіруді қажет ететін маңызды салалармен сәйкес келеді:

- білім беру деңгейлері арасындағы сабақтастықты нығайту;
- профессор-оқытушылар құрамын бағалау және тартудың икемді тетіктерін дамыту;
- қайта жаңғыртылатын есептеу эксперименттерін қолдану аясын кеңейту;
- деректерді талдау негізінде түлектермен кері байланысын институционаландыру;
- мүдделі тараптармен өзара әрекеттесуді күшейту.

Қолданбалы математика мектебінің даму стратегиясын әзірлеуде, білім беру бағдарламаларының мазмұнын жетілдіруде және кадрлық саясатты нығайтуда қолданылатын объективті, жүйелендірілген бағалау ұсынғаны үшін IQAA-ға алғысымызды білдіреміз. Талдау қорытындыларын сапаны қамтамасыз ету жүйелерін дамытудың әдіснамалық негізі ретінде Қазақстан Республикасының барлық білім беру ұйымдары арасында таратуды ұсынамыз.

«КВТУ» АҚ Қолданбалы математика
мектебінің деканы
А.В. Сеница

2026 жылғы 14 шілде